

Verslag van een vogelweek in noord Nederland van 2 t/m 9 mei 2025

Verslag van een vogelweek in noord Nederland van 2 t/m 9 mei 2025

We gaan regelmatig naar het buitenland voor een week vogelen. Maar in noord Nederland is de variatie aan landschappen en aan vogels minstens zo groot. We hebben de beste tijd uitgezocht en strijken neer in Hooghalen in een vakantie-huis. Van hieruit reizen we alle kanten op. Niet iedereen kan de hele week. Sommigen nemen daal aan het begin, sommigen aan het einde, maar de meeste vogelaars zijn er de hele week.

Vrijdag 2 mei

We gaan vanuit Veldhoven op stap met de eerste stop bij het bezoekerscentrum in Sintjansklooster in de Weerribben. In het moeraslandschap zien we 15 zwarte sterns, baltsend in de lucht en bij de vlotjes waarop ze broeden. We horen wiewa, blauwborst en de gele kwikstaart flitst langs.

Foto 1: Zwarte stern

De Auken ligt ten zuiden van Steenwijk en heeft een grote broedkolonie van verschillende reigers, ook in de Weerribben/Wieden. De aalscholverjongen bedelen om voedsel, maar de grote zilvereigers, blauwe reigers, lepelaars en purperreigers bouwen nog aan de nesten. Alles vliegt door elkaar en is heel goed

te zien. Bijzonder zijn minstens 2 paar koereigers, die voorbijkomen. Verder snor, bruine kiekendief en pijlstaart.

In Diependal zwemt een paar wilde zwanen die ruzie maken met knobbelzwanen. Een ijsvogelpaar voert de jongen in het nest dat ze vlak onder de kijkhut hebben gebouwd. Ze vangen grote vissen, die langer zijn dan hun snavel.

Foto 2: Ijsvogel

Ook zien we een paar zomertaling, dodaars, bruine kiekendief en grote en kleine zilvereiger. Een kraanvogel strijkt neer. Op de akkers in de omgeving 2 tapuiten en veel paartjes gele kwikstaart.

We komen aan op het vakantiepark en installeren ons. 's Avonds lopen we even naar de heide naast het park en horen daar 3 roepende nachtzwaluwen.

Zaterdag 3 mei

Vandaag wandelingen op het Dwingelderveld. We boffen met zonnig weer en aan aangename temperatuur. Een paar kraanvogels stijgt op van de grond en gaan synchroon vliegen met zwenken, dalen en stijgen. Dat komt wel goed met die twee. We zoeken naar draaihal in het open eikenbos halverwege de heide. We horen een paar keer de onmiskenbare roep vanuit verschillende plekken, zodat het er minstens 2 moeten zijn. In een flits schiet er één voorbij, maar meer krijgen we niet te zien. Wiewalen roepen de hele ochtend, 2 vogels achtervolgen elkaar een stuk boven de hei. Aan roofvogels enkele bruine kiekendieven, veel soms biddende buizerd en aan de randen van de hei op 2 plaatsen boomvalken.

Foto 3: Bruine kiekendief

In het Holtveen in het oosten tegen de snelweg aan zoeken we lang naar een roodhalsfuut op het nest: gevonden. Op deze plas leven ook geoorde futen en dus 4 verschillende soorten, bijzonder. Enkele oeverlopers wisselen met stijve vleugelslag af en toe van oever, we horen raven, een fluitier roept uit het bos en 2 appelvinken komen voorbij. Flinke loopafstanden vandaag maar erg de moeite waard. Een deelnemer vertrekt terug naar Eindhoven.

Zondag 4 mei

Een dag in Friesland. Zonnig weer maar het waait stevig. Eerst de Alde Feanen. Laagveen met elzenbos en natte weilanden en waterplassen. In het noordelijke deel veel rietzangers, ooievaars op het nest en bruine kiekendieven. We horen weinig door de wind. In het zuidelijke deel, de kijkhut over de waterplas van de Jan Durks-polder. De hut geeft mooi zicht op tientallen zwarte sterns, gemengd met veel visdieven en oeverzwaluwen.

De Friese westkust in de Workumerwaard wordt versterkt met nieuw buitendijks land, met een grote aantrekkingskracht op vogels. Het is een

Foto 4: Rietzanger

verrassing voor ons. Een nieuw aangelegde kijkheuvel bij parkeerplaats Strand Workum aan de Suderseleane geeft zicht op een adembenemende hoeveelheid vogels. Op het land lopen overal kempfanen tussen de vegetatie.

Foto 5: Kempfaan

Het zijn allemaal mannen met een grote variatie aan kragen in alle kleuren. Sommige mannetjes hebben geen kragen, een recent beschreven verschijnsel. We zien geen enkel vrouwtje. Verder bontbekplevieren en oeverloper. Overal grote aantallen eenden en brandganzen. Voor de kust liggen enkele zandige eilandjes. Op eentje zitten maar liefst 120 dwergmeeuwen, ongekend.

Foto 6: Krooneend

Boven het IJsselmeer vliegen er nog veel meer. Het andere eiland heeft 5 reuzensterns tussen de heel klein lijkende visdieven en kokmeeuwen. In het water veel eenden waaronder wat pijlstaarten. We tellen 8 mannetjes krooneend, vergezeld door vrouwtjes. Ze zitten op het land of zwemmen in het meer. Ook zwartkopmeeuw en 1 zwarte stern. Jammer dat het hard waait en af en toe wat regent. Het is kou lijden.

We rijden de Workumerwaard in op weg naar een meer noordelijk en ook nieuw uitkijkpunt. Een grote verrassing als vlak naast ons aan de slootrand in het open veld een verbouwereerde roerdomp staat. We bewegen niet en hij blijft minutenlang staan, we kijken elkaar aandachtig aan, wat een mooie en grote vogel. Hij aarzelt en vliegt dan toch maar weg. In de polder foerageren tienduizenden brandganzen. Overal kemphanen tussen de ganzen met soms grutto, tureluur, kievit en scholekster als broedvogel. Een gebied om nog eens naar terug te gaan. Vandaag 87 soorten. Een nieuwe vogelaar sluit aan en heeft avondeten meegenomen en dat smaakt heerlijk.

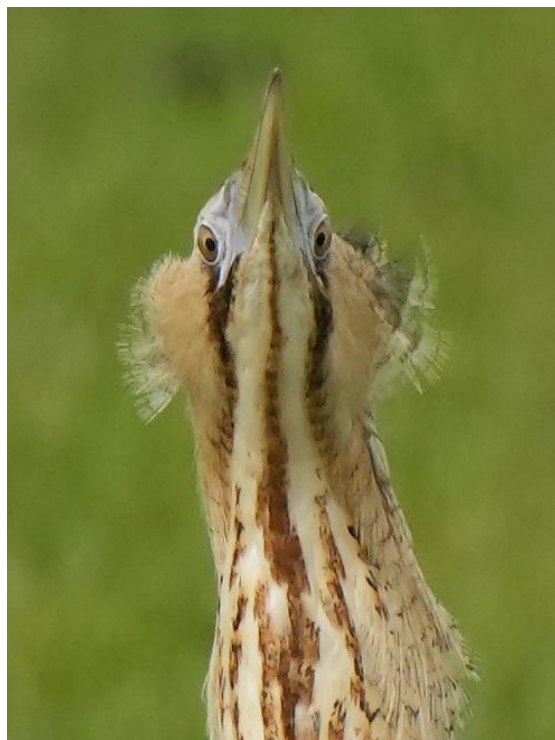

Foto 7: Roerdomp

Maandag 5 mei

Een dag Drenthe/Friesland, dus dicht bij huis. Waarneming.nl geeft altijd goede aanwijzingen. We starten de dag in ouder bos op Berkenheuvel ten noorden van Diever. Een vogelaar heeft hier gisteren rondgekeken. We luisteren en kijken en dan komen glanskop, kuifmees, zwarte mees en goudvink voorbij. In een half afgestorven sparrenperceel met veel ondergroei vliegen 6 grote bonte spechten

af en aan met larven voor hun jongen, ze vinden er overvloed. Een tortelduif roept kortstondig, daar kwamen we ook voor.

Na de koffie spoeden we ons naar het Fochtelooërveen. Het paadje door het veen vanaf de zuidzijde zorgt voor paapje en boomvalk. Een bruine kiekendief en buizerds zweven voorbij. Heel veel gierzwaluwen bevolken de lucht. Vanuit de Zeven zien we een foeragerende kraanvogel. Verder is het rustig in het gebied. De zon geeft veel trilling waardoor we onzeker blijven over de slangenarend, die er toch is. Op grasland aan de zuidoostkant van het veen vinden we 15 kraanvogels die hier hun voedsel zoeken. We

Foto 9: Kraanvogel

besluiten de dag met een wandeling naar de zuidwestelijke kijkwand. We moeten daarvoor een flink stuk omrijden want de doorgaande weg is voortaan afgesloten. De wandeling levert niet veel op, enkele bruine kiekendieven en een waterral. Enkele deelnemers gaan terug naar Veldhoven.

Dinsdag 6 mei

Foto 8: Bosruiter

Vandaag een dag Lauwersmeer. Maar eerst een nieuw ontwikkeld waterbergingsgebied bij Zuidlaren. Het ligt aan de Osbroeken. Er is veel ondiep water en slikvelden. We zien meteen steltkluten en veel kemphanen. De slikveldjes zitten vol met bosruiters, ze roepen in vlucht. Op deze plek lopen mannetjes en vrouwtjes kemphaan door elkaar. Het

zijn er zo'n 40. Na wat langer kijken ontdekken we op het achterste slikveld 3 temmincksstrandlopers, klein, grijs en heel actief en mooi in zomerkleed. De steltkluut is met 15 vogels ook heel goed vertegenwoordigd. Verder veel oeverlopers, een groen-pootruiter, geoorde fuut, brilduiker, zomertaling en smient. Een buizerd zit op het nest. Gierzwaluwen trekken veel door. Kluut, kleine plevier en ijslandse grutto maken de soortenlijst nog groter, wat een diversiteit.

In de Ezumakeeg in het Lauwersmeer vallen grote groepen kemphanen en hennen op. Ze pikken zich suf in het ondiepe water, aansterken voor ze vertrekken naar het noorden. Ook lopen er wat bosruiters, een zwarte ruiter en een stelkluut en heel veel eenden. Vanuit de lucht horen we geregeld regenwulpen overvliegen. Een zeearend vliegt over, enkele

Foto 10: Steltkluut

bruine kiekendieven schommelen boven het riet. We horen baardman in het riet naar de Bochtjesplaat. De eerste bosrietzanger van dit jaar laat zich horen. Af en toe een cetti's zanger.

In de buitendijkse Peazermerlannen zwemmen 2 prachtige grauwe franjepoten in volledig zomerkleed. Rotganzen zoeken voedsel op de kwelder.

In het loofbos aan de zuidzijde van het Lauwersmeergebied horen we enkele roepende wielewalen. 's Avonds sluiten 2 nieuwe deelnemers aan. Vandaag een heel gevarieerde en rijke vogeldag met maar liefst 96 soorten.

Woensdag 7 mei

We vertrekken vroeg naar Schiermonnikoog. Op het eiland hebben we fietsen en bekijken de steltlopers aan de waddenkant. Het is eb en de meeste vogels zijn te ver weg. Rosse grutto en goudplevier kunnen we goed zien. In de slenken zwemmen eidereenden met kleine zwarte bolletjes rond, ze stelen onze harten.

Bij de jachthaven vliegt een helemaal witte scholekster. Rond de westerplas zingen nachtegaal, braamsluiper, gekraagde roodstaart en spotvogel.

Foto 11: Eidereenden

Enkele vogelaars kiezen voor een pauze met koffie en gebak. De anderen gaan naar de oorlogsbegraafplaats waar een bijzondere soort is gemeld. We luisteren en kijken een uur en dan is het raak: een iberische tjiftjaf. We herkennen hem aan de heldere en kenmerkende roep. Later zien we de vogel ook even, net een gewone tjiftjaf. Bij zee aangekomen luieren we in de zon in de duinen. En dan retour naar de boot met onderweg bruine kiekendief, heel veel brandganzen en minder rotganzen in de polder. Bij de aanlegsteiger vallen 2 meeuwen op met felgele poten. Na lang discussiëren komen we toch uit op stormmeeuw vanwege

Foto 12: Stormmeeuwen

het model van de vogels en de vleugelverdeling met wit en zwart, maar de gele kleur blijft raar. Onderweg op de boot passeert een groepje grote sterns.

Donderdag 8 mei

Een dag Groningen. Het blijft zonnig en droog, de wind is nu wat minder sterk. De Onnerpolder zorgt voor enkele langsvliegende witwangsterns, enkele bosruiters en geoorde futen. Aan de oostzijde van de beek zien we lepelaars foerageren. Er vliegt een zwarte stern. Enkele bruine kiekendieven komen in beeld.

Dan rijden we naar het oosten van de provincie naar Drieborg. Boven de uitgestrekte velden vliegen een man en een vrouw grauwe kiekendief.

Beide baltsen en laten zich van grote

Foto 13: Witwangstern

hoogte heel sierlijk naar beneden vallen, waarna ze weer omhoog schieten. Een prachtig gezicht. Daar komen we voor. Ook vliegt er een bruine kiekendief. We besteden maar een uur op deze plek. Onderweg naar het volgende punt passeert er nog een grauwe kiekendief. Eerst komen we aan bij Nieuwe Statenzijl. In het rietveld naar de kijkhut op het slik vliegt een waterral laag door het riet en roepen enkele vogels van vlakbij. We zien en horen baardman. Koffie met gebak bij de plaatselijke kraam zorgt voor een welkome onderbreking.

De vogelhut bij de Breebaart is beroemd om de vele zwarte ruiters. Nou dat klopt wel, we zien velden van deze vogels dicht

Foto 15: Kleine karekiet

op elkaar in het water staan, het zijn er honderden, allemaal in zwartgrijs zomerkleed en allemaal onrustig voor de grote reis die gaat komen. Verder 30 groenpootruiters, veel kluten en wat tureluurs. Op de oever 1 watersnip, de enige die we zien deze week. Er is hier een grote kolonie kokmeeuwen gemengd met een klein aantal zwartkopmeeuwen. Tegen de heldere lucht zijn de witte veren bijna doorzichtig.

De Dollard heeft opkomend water, maar dat is nog ver weg. Zeehonden op het slik laten zien wat lui betekent. Wat later is het water hoger en zijn de vogels wat dichterbij. Er lopen grote groepen rosse grutto's, zilverplevieren en bonte strandlopers. We onderscheiden wat kanoeten. Ook wat grote sterns. Op de kwelder weer grote aantallen brandganzen.

We besluiten de dag en rijden terug. De week is bijna ten einde en we eten samen in een restaurant.

Vrijdag 9 mei

Foto 14: Zomertaling

zeearend. Opnieuw heel mooi.

Foto 16: Zwartkopmeeuw

De laatste dag besteden we in Zuidlaren aan de Osbroeken bij het waterrijke gebied omdat nog niet iedereen dit heeft gezien. Onderweg zweven 2 rode wouwen over de snelweg naar het oosten. In Osbroeken lopen de temmincksstrandlopers nog rond. Verder veel bosruiter, wat kemphanen, een zomertaling, weer veel steltkluten en in de verte een

De volgende stop is de heide bij Gasteren, waar we een wandeling maken en een paartje grauwe klauwier ontdekken. Geelgorzen en een boomleeuwerik laten zich horen. Bij de afsluitende lunch vliegen 2 appelvinken over.

Foto 17: Koekoek

We rijden terug naar het zuiden en kijken terug op een zeer geslaagde week met veel mooie natuurgebieden en heel veel vogels. Vergelijkend met een week in Spanje is het zelfs zo dat we hier meer soorten hebben gezien, 160 in totaal.

Wij zijn Ans, Elly, Marjo, Leonhard, Jos, Gerard, Peter Z, Peter J, Erwin, Joost, Jan, Martin en Heine.

Verslag: Heine van Maar

Foto's: Gerard Lijten

Foto 18: Gele kwikstaart

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

2025	vrij 2 mei	zat 3 mei	zon 4 mei	maa 5 mei	din 6 mei	woe 7 mei	don 8 mei	vrij 9 mei	totaal
grote bonte specht	x	x		x	x	x		x	1
kleine bonte specht									
boomleeuwerik		x						x	1
veldleeuwerik	x	x	x	x	x	x	x	x	1
strandleeuwerik									
boerenzwaluw	x	x	x	x	x	x	x	x	1
huiszwaluw	x	x	x		x	x	x		1
oeverzwaluw		x	x		x	x	x		1
graspieper	x	x	x	x	x	x	x	x	1
boompieper		x		x				x	1
waterpieper									
oeverpieper									
gele kwikstaart	x		x		x		x	x	1
grote gele kwikstaart									
witte kwikstaart	x	x	x	x	x	x	x	x	1
noordse kwikstaart									
pestvogel									
winterkoning	x		x	x	x	x	x	x	1
heggemus				x		x			1
roodborst	x	x	x	x	x	x	x		1
blauwborst	x	x	x						1
nachtegaal						x			1
gekraagde roodstaart						x		x	1
zwarte roodstaart									
paapje				x					1
roodborsttapuit		x	x	x			x	x	1
tapuit	x		x	x			x		1
beflijster									
merel	x	x	x	x	x	x	x	x	1
kramsvogel									
koperwiek									
zanglijster	x	x		x	x		x	x	1
grote lijster		x							1
cetti's zanger	x		x		x		x		1

2025	vrij 2 mei	zat 3 mei	zon 4 mei	maa 5 mei	din 6 mei	woe 7 mei	don 8 mei	vrij 9 mei	totaal
snor	x		x				x		1
sprinkhaanzanger									
kleine karekiet	x	x	x	x	x	x	x		1
grote karekiet									
rietzanger	x		x	x	x		x	x	1
braamsluiper						x	x		1
bosrietzanger					x				1
spotvogel					x	x			1
grasmus	x	x	x	x	x	x	x	x	1
tuinfluter	x	x	x	x	x	x	x	x	1
zwartkop	x	x	x	x	x	x	x	x	1
fluter		x							1
tjiftjaf	x	x	x	x	x	x	x	x	1
fitis	x	x	x	x	x	x	x	x	1
goudhaantje				x			x		1
vuurgoudhaantje									
bonte vliegenvanger	x	x	x	x	x				1
grijske vliegenvanger									
buidelmees									
baardman					x		x		1
staartmees				x					1
glanskop				x					1
matkop									
kuifmees				x					1
zwarte mees				x					1
pimpelmees	x	x	x	x	x	x		x	1
koolmees	x	x	x	x	x	x	x	x	1
boomklever		x							1
boomkruiper		x	x	x	x		x		1
wielewaal	x	x	x	x	x				1
grijske klauwier								x	1
klapekster									
spreeuw	x	x	x	x	x	x	x	x	1
gaai	x	x		x	x				1

[illegible]